

Tieteellinen elämä

European Sociological Association -järjestön valtava sosiologian konferenssi pidettiin Portossa elokuun lopulla. Konferenssin pääpuhujista esimerkiksi Michael Burawoy käsiteli Israelin ja Palestiinan suhteita ja Israelin kolonialismia vertailevan historiallisen analyysin näkökulmasta. Nira Yuval-Davis puhui nekropolitiikasta ja dehumanisaatiosta osana tämän hetken uusliberalistista rajojen politiikkaa. Viimeisenä päivänään konferenssi sai kuitenkin oudon käänteeseen. Tällöin ääneen pääsi Oxfordin yliopiston professori Michael Biggs, joka puhui epämääräisen otsikon ”Kuinka kriittinen teoria muuttaa kulttuuria ja instituutioita?” alla siitä, voiko kriittisen rotua koskevan teorian ja queer-teorian nähdä ”itseään toteuttavana ennusteina”, ja vielä tarkemmin, kuinka ”Judith Butlerin gender-käsitys vaikutti englantilaisten vankiloitten toimintaan 2010-luvulla”.

Puheen abstrakti on edelleen saatavilla ESA:n sivuilla, ja jo abstraktin lukeminen herättää useammankin kysymyksen, alkaen siitä, miksi ja millä motivaatiolla puhuja tarttuu kriittiseen sukupuolta ja rotua koskevaan teoriaan, kun esimerkiksi hänen kotiyliopistonsa sivustolla hänen kuvauksensa tutkimuksesta ei kosketa millään tavalla sukupuolta, seksuaalisuutta, feminististä teoriaa, kriittistä rodun ja etnisyyden tutkimusta tai queer-teoriaa. Puheen motivaatio ei selvästi lähdekään avautumaan pitkällisen tutkimustyön suunnasta, vaan eräänlaisena harrastuksena, jonka

myötä Biggs on julkaissut liudan vertaisarviomattomia tekstejä sekä muutaman vertaisarvioitun artikkelin *Controversial Ideas* -julkaisussa. Hänen viimeisin sukupuolta käsittelevä tekstinsä on ilmestynyt brittiläisessä *The Telegraph* -sanomalehdessä, ja sen otsikkona on ”How I Took on the Puberty Blocker Orthodoxy – And Won”. Myös useat muut Biggsin sukupuoleen ja feminismiin liittyvät julkaisut käsittelevät transsukupuolisuutta. Esimerkiksi *Quillette*-lehdessä vuonna 2019 julkaistun tekstin otsikko on ”How Feminism Paved the Way for Transgenderism”. Toisin sanoen professori Biggs on tunnettu transvastainen aktivisti. Hän kuuluu myös transvastaisiin verkostoihin kuten *Society for Evidence Based Gender Medicine* -ryhmään. Hänen esityksensä ESA:N konferenssissa seuraili tätä tuttua logiikkaa.

The Oxford Student -lehden mukaan professori Biggs on vuonna 2018 julkaissut tuolloisessa Twitterissä transfobisia ja halventavia twiittejä salanimen turvin. Hän on twiitannut esimerkiksi, että ”transfobia on fasistien luoma sana, jota käyttävät pelkurit, ja jolla manipuloidaan idiootteja”.

Professori Biggsin esiintyminen eurooppalaisen sosiologian keskeisessä konferenssissa pääpuhujana herättää kysymyksiä. Miten on päädytty kutsumaan avoimesti transvastainen tutkija puhumaan aiheesta, jonka asiantuntija hän ei tutkimuksensa perusteella millään tavalla ole? Konferenssin osallistajat olivat toki

varautuneet tilanteeseen, ja Biggsin esitykseen reagoitiin jäsennellyllä kritiikillä ilman poikkeuksia. Biggsin asema kutsuttuna pääpuhujana kuitenkin pakotti sosiologien yhteisön ikään kuin ylimääräisiin töihin – käyttämään aikaa ja energiaa sellaiseen sisältöön reagoitiin, jonka paikkaa konferenssin ytimessä on vaikea perustella tutkimuksellisesti. Biggsin kutsuminen puhujaksi onkin vaikea ymmärtää muutoin kuin jonkinlaisena harhautuneena

tuloksena sellaisesta ajattelusta, jossa ulkopuolelta, mitään ymmärtämättä katsotaan sukupuolen tematiikan ympärillä tehtyä tutkimusta, ja annetaan puhujan paikka “kiinnostavalle” ajattelijalle ikään kuin tasapuolisuuden nimissä. Tällaista on vaikea pitää minään muuna kuin osoituksena siitä, että sukupuolen ja seksuaalisuuden tutkimus on edelleen alue, jolla sosiologien on sallittua olla ymmärtämättä mistään mitään. ■